

1952

LOVENSKI ČEBELAR

ŠTEVILKA

3

SLOVENSKI ČEBELAR

GLASILO ZVEZE ČEBELARSKIH DRUŠTEV ZA SLOVENIJO

3. številka.

V Ljubljani 15. marca 1952.

LIV. letnik

Vsebina

Stane Mihelič: Janšev panj in AZ-panj	41	Josip Pirnat: Čebel. veselica	57
Stane Mihelič: Sodobni AZ-panj	45	Janko Belec: S sestankov čebelar. društva v Ljutomeru	59
Janko Belec: Izboljšujmo čebeljo pašo	47	Čebelarstvo društvo Celje	60
Leopold Debevec: Prevažanje čebel na pašo	49	Novo čebelarstvo	60
Simon Hudovernik: Priprava za ogrebanje rojev	51	Na ovitku: Vestnik Zveze:	
Slavko Raič: Mesečna navodila	53	Funkcionarji društev, uvažujte! — Prispevek Zvezi. — Pobiranje naročnine za SČ —	
Jože Rihar: Čeb. opazovalnice	56	Tečaj — ČD Kočevje — ČD v Celju — Vabilo — Obvestilo —	
Naša organizacija:		Panji za prevažanje — Vezava lista	
Vabilo na občni zbor Zveze	57		

List izhaja vsakega 15. v mesecu. Izdaja ga »Zveza čebelarских društev v Ljubljani, Tyrševa cesta 21, tiska »Umetniški zavod za litografijo« v Ljubljani. Urejata ga in za uredništvo odgovarjata Stane Mihelič in Vlado Rojec. Tehnični urednik Josip Kobal. Letna naročnina za člane 300 din, za nečlane in inozemstvo 450 din, posamezna številka 35 din.

JAPONSKO SOFORO

ima na prodaj komad po 5 din tovariš Ludvik Kosi, Križevci pri Ljutomeru. Pohitite z naročili, ker je zaloga majhna.

NAKUP ČEBEL

Spomladi bo naša Zveza kupovala naseljene AZ-panje in kranjčice po

dnevni ceni. Prodajaleci, pošljite takoj ponudbe!

MEDENA DETELJA

Seme dvoletne medene detelje dobite pri Čebelarški družini v Višnji gori, dokler traja zaloga. Seme domače. Paša izredno bogata.

Dopisnikom

V poslednjem času je prejelo uredništvo našega lista precej dopisov. Nekateri so pisani s črnilom, drugi s pisalnim strojem. Uredništvo se za dopise zahvaljuje in prosi, da bi jih v bodoče pisali samo na eno stran. Tisti, ki pošljete s črnilom pisan dopis, pustite na levi strani za dva ali tri prste širok rob, da more uredništvo nanj napisati svoje pripombe. Če pa uporabljate pisalni stroj, pišite v normalnem razmaku (širini), ker je pri ozko pisanih vrstah korektura nemogoča.

Nekateri člani žele, da bi prinašal list manj znanstvenih in več poljudnih člankov. Uredništvo bo skušalo tej želji ugoditi, prosi pa podeželske člane, da se otresejo mrtvila in mu pošljejo članke s tako vsebino. Redakcija lista zaključimo za članke 20. dne v mesecu, za vabila in male oglase pa 25. vsakega mesca.

Stane Mihelič:

Janšev panj in AŽ-panj

Že tedaj, ko sem pisal knjigo o Antonu Janši, sem se zavedal, da v njej ne bom mogel obdelati vseh vprašanj, ki se nam vsiljujejo ob poglobljanju v Janševo delo. Primanjkovalo mi je za to časa in obseg knjige bi bil preveč narasel. Tudi sedaj nobenega izmed teh še nerešenih vprašanj nisem nameraval javno načenjati, če me k temu ne bi bil izzval članek Metoda Klemenca »Janšev panj in trgovski kranjič«, ki je izšel že leta 1942. v »Slovenskem čebelarju«, in na katerega me je opozoril tov. J. Kobal.

Klemen je v tem članku med drugim govoril tudi o merah Janševega panja.* Toda njegovi zaključki kažejo, da se je dela lotil sila površno in tako nestrokovnjaško, da bi lahko marsikoga zavedel, in prepričal, da je bil Janša navaden šušmar.

Vse, kar je prav povedal, je izraženo v stavku. »da ime Janšev panj v pravem pomenu besede zasluži le tisti panj, ki je narejen natančno po njegovem (t. j. Janševem; op. pis.) opisu.« K temu bi dodal le še to, da mora biti Janšev panj narejen tudi iz tako debelih desk, kot predpisuje Janša (tri četrt cole) in ne iz tanjših, kot predlaga Klemen.

Da se mi pri zavračanju Klemenovih »ugotovitev« ne bo treba znova vračati k besedilu njegovega članka, naj dobesečno navedem tisti njegov odstavek, ki je najbolj sporen:

»Kakor je znano, so mere Janševega panja sledeče: debelina desk tri četrt cole... dolžina 2 in pol čevlja = 30 col, notranja višina 6 col, zunanja širina 14 col. Primerjajmo notranjo širino Janševega panja z notranjo širino AŽ-panja na 9 satnikov, ki mora znašati 33,9 cm. 14 col — 1 in pol cole = 12 in pol cole = 32,9 cm. Vidimo, da nam manjka samo en cm, pa bi bili notranji širini obeh panjev enaki in bi torej tudi Janšev panj imel lahko prostora za 9 satov Žnideršičevih razdalj. Če ostanemo pri tri četrt cole = 2 cm debelih stranicah in dosledno notranji širini 12 in pol cole = 32,9 cm, potem bo imel panj prostora samo za 8 satov Žnideršičevih razdalj, a bo za 2,65 cm prostora ostalo neizrabljenega... za 8 satov (je panj; op. pis.) 2,65 cm

Opomba: V svoji »Razpravi o rojenju čebel« omenja Janša, ko govori o »gorenjskem panju«, dve zunanji širini panja, t. j. (merjeno v cm) približno 31,6 cm (= notranja širina 27,6) in 36,9 cm (= notranja širina 32,9 cm). Kasnejša Janševa odločitev (Popolni nauk o čebelarstvu) za enotno notranjo širino 32,9 cm samo še jasneje potrjuje moja izvajanja in utemeljuje, da »gorenjski panj« s to širino po pravici imenujemo »Janšev panj«.

preširok, za 9 satov en cm preozek. Niti malo ne dvomim, da bi nam tukaj uvidevni (!, op. pis.) Janša z veseljem segel v roke in dejal: »Če je pa tako, potem pa le stanjšajte stranici mojega panja vsako za pol cm, tako da bosta debeli namesto tri četrti cole = 2 cm samo 1,5 cm. Jaz sem poznal pač samo cole, vi se razumete samo na centimetre, ko bi jih bil jaz poznal, bi bil tudi določil za debelino stranice 1,5 cm namesto tri četrti cole = 1,97 cm.

Kaj hoče pravzaprav Klemen povedati? Samo to, da je Janšev panj, tak kakršnen je, za devet satov en centimeter preozek, za osem satov pa 2,65 cm preširok in da mu je zato treba stanjšati stranice od dveh cm na 1,5 cm. Vendar pa to vprašanje ni na tako naiven način rešljivo: prvič zato, ker bi panj iz tako tenkih desk ne bil dovolj trden, drugič pa zato, ker »Žnideršičeve razdalje« med satniki niso nekaj, kar bi bilo v svetu splošno in kot edino priznано. Navsezadnje pa tu govorimo o širini panja, ki jo je določil A. Janša. Ali bi se bil mogel reš tako nestrokovnjaško zmotiti in določiti tako širino panju, da ni v njem prostora za devet satov, oziroma da ga je za osem satov preveč? Ali se je res zmotil zato, ker »se ni razumel« na centimetre, ampak na cole? Če bi Klemenova ugotovitev, ki jo je, da bi bila še bolj prepričevalna, položil celo v usta samemu Janši, držala, kaj naj potem rečemo o Angležih in Amerikancih i. dr., ki se še danes »razumejo« na cole? Ali je Janša res kar »približno« določil mere svojemu panju?

Oglejmo si sliko v njegovi knjigi »Popolna nauka o čebelarstvu« (ne vem, zakaj je Rojma v 3. izdaji prevoda naslov spremenil v »Nauka o čebelarstvu«) na tabli VI. pod. 5, kjer je upodobljen na hrbet obrnjen Janšev panj (brez dna) s podolžnim satjem. Če preštejemo sate, vidimo, da jih je devet. Zame in verjetno za vsakogar bo to dosti velik dokaz, da je Janša odmeril širino ulic drugače kakor Klemen, ki po vsem sodeč, pozna le »Žnideršičeve razdalje« ulic v panjih, t. j. 11,5 mm.

V 15. paragrafu svojega »Popolnega nauka o čebelarstvu« pravi: »Sati so skoraj vzporedni in tvorijo med seboj nekatere ulice tako široke, da se v njih dve čebeli druga drugi izogneta.« Tudi iz te Janševe izjave ne zvemo natančne širine ulic. Vendar nam že po notranji širini panja tega ne bo težko ugotoviti, ko vemo, da je bilo v njem devet podolžnih satov. Ostanimo v računanju pri colah:

9 satov po 1 colo	9 col
8 ulic po tri osminke cole	5 cole
2 ulici po 2 osminki cole	pol cole

Skupaj 12 in pol cole = 32,875 cm = 32,9 cm.

Pri zgornjem računu smo vzeli za širino 1 colo ali približno 26 mm. Širina ulic med satniki je v tem primeru nekaj več kot 9 mm, obeh ulic ob stranicah panja pa dve osminki cole ali dobrih 6 mm.

Računamo pa lahko še drugače:

9 satov po 25 mm	225 mm
8 notranjih ulic po 11 mm	88 mm
2 stranski ulici po 8 mm	16 mm

Skupaj torej natančno 329 mm = 32,9 cm.

kolikor znaša v centimetrih notranja širina Janševega panja.

»Vse to je res,« bo rekel vsakdo, »toda tu imamo različne širine ulic.« K temu bi pripomnil, da je možno še več drugačnih kombinacij, saj vemo, da se

čebelarški strokovnjaki še danes niso zedinili za enotno širino ulic. Zedinili pa se niso zato, ker se tudi čebele v panju ne držijo vedno iste širine.

V naravi najdemo sate, pritrjene 35 mm vsaksebi, pa tudi 40 mm in več. Dzierzon, ki slovi kot izumitelj premičnega satja, je v svojih panjih obešal satnike v razdaljah (od srede do srede sata) 1 in pol cole (skoro 40 mm). Berlepsch je napravil 49 merjenj, ki so mu pokazala razdaljo 1 in tri osminke cole (približno 35 mm). Sam sem se prepričal, da n. pr. v kranjiču ne stojijo vsi sati v enakih razdaljah drug od drugega. Med tistimi sati, ki so bili zgrajeni prvi in ki nimajo že zgoraj trotovine, so ulice ožje, širše pa so stranske ulice. To je tudi razumljivo, saj grade čebele stransko satje navadno šele kasneje, včasih šele drugo pomlad, ko so srednji sati že bili zaleženi in so zlasti celice ob stropu že potegnjene.

Novější raziskavanja ruskih čebelarških strokovnjakov dokazujejo, da je zlasti za spomladanski razvoj v panju koristno, če so ulice med sati ožje.

Posledice vsega tega so vidne tudi v sodobnih panjih: širina ulic v njih variira od 8 mm do 13 mm. V AŽ-panju smo se odločili za razdaljo 10 mm.

Po vsem tem, kar sem napisal, bo razumljivo vsakomur, zakaj se ni Janša držal »žnidarskih razdalj«, zakaj Janšev panja glede širine ulic med sati ni treba nič »tanjšati« in s tem slabiti njegovo trpežnost.

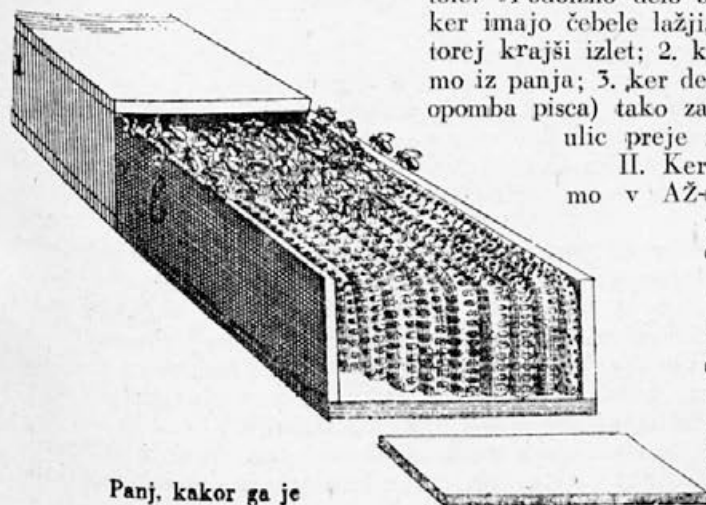
Ko smo to ugotovili, pa si oglejmo še od drugih strani Janšev panj, ne da bi se znova vračali h Klemenu. Kakšno površino ima podolžno satje v Janševem panju in v kakšnem razmerju je prostornina Janševga panja s prostornino sodobnega panja?

Če ugotavljamo tu le površino podolžnih satov v Janševem panju, delamo to iz dveh utemeljenih razlogov:

I. Ker je Janša čebelaril v panjih s podolžnim satjem. O tem nam priča Janšev način čebelarjenja, širina njegovega panja, njegova slika panja s podolžnim satjem, slike podstavkov s prečnimi letvami, njegov način nakladanja panjev na voz. Poleg tega pa pravi sam tako v Razpravi o rojenju čebel (§ 61.) kakor tudi v »Popolnem nauku o čebelarstvu (§ 145) dobesedno tole: »Podolžno delo smatram za boljše: 1. ker imajo čebele lažji, k žrelu usmerjen in torej krajši izlet; 2. ker jih lažje preženemo mo iz panja; 3. ker delo (t. j. graditev satja, opomba pisca) tako zaradi manjšega števila ulic preje napreduje.

II. Ker tudi danes čebelarijo v AŽ-panjih po Janševem vzorcu s podolžnim satjem.

Površina satja v Janševem panju znaša, če računamo pod satjem približno en cm in zadaj približno 5 cm praznega prostora, $70 \text{ cm} \times 15 \text{ cm} \times 2 \times 9 = 189 \text{ kv. dm.}$

Panj, kakor ga je narisal sam Janša

Površina satja v sodobnem AŽ-panju z 10 sati znaša $39 \text{ cm} \times 24 \text{ cm} \times 2 \times 10 = 187 \text{ kv. dm}$.

Kakor je razvidno, je razlika med površino v Janševem panju in v sodobnem AŽ-panju le 2 kv. dm. Janšev panj ima torej večjo površino satja.

Če pa primerjamo površino posameznega sata v Janševem panju z velikostjo površine sata, kakršno je določil za racionalno in veliko mero l. 1897. mednarodni čebelarški kongres v Bruslju in ki znaša približno 10 kv. dm na eni strani sata, potem moramo samo ugotoviti, da je približno tako mero določil tudi Janša svojemu satu že vsaj 125 let prej.

Nekoliko večja razlika je, če primerjamo prostorninsko notranjost Janševega panja z AŽ-panjem. Po prostornini je AŽ-panj večji. Za primerjavo sem namenoma vzel prostornino medišča v AŽ-panju, ker je prostor v plodišču pod palicami nastal iz drugih razlogov in ne zato, da bi se prostornina panja zvečala (pitanje, čiščenje).

Prostornina Janševega panja: $15,8 \text{ cm} \times 74,9 \text{ cm} \times 15,8 \text{ cm} = 38,93 \text{ litra}$. Prostornina AŽ-panja na 10 satov: $27,3 \text{ cm} \times 45 \text{ cm} \times 36 \text{ cm} = 42,26 \text{ litrov}$. Naj ob tej priliki omenim še primerjavo med prostornino Janševega panja in ameriškega, ki ga je pozneje Langstroth opremil s satniki, objavljeno že l. 1926. v »Slovenskem čebelarju« na strani 4—5. Tu pravi pokojni H. Peternel tole: »Čudno je in ni zgolj naključje, da je širina tega (amerikanskega; op. pis.) panja ista kot Janševega, prostornina obeh panjev pa tudi. V gorkejših krajih Amerike so pa uvedli celo panj, ki se v meri ni niti za palec razlikoval od Janševega bodisi v dolžini ali pa v širini in višini.«

Lahko bi Janšev panj primerjali še z mnogimi sodobnimi panji, toda za naše zaključke je že to dovolj.

1. Tako po velikosti površine satja kakor po prostornini se Janšev panj čudovito približuje ne le AŽ-panju, ampak tudi drugim sodobnim panjem:

2. Janšev način čebelarjenja je bilo čebelarjenje na med. To dokazuje velikost panja, splošna uporaba podstavkov, še bolj pa naklade, ki so mu bile to, kar je nam medišče zgoraj;

3. Janša je čebelaril v panjih s podolžnim satjem, torej z mrzlo stavbo satja, kakor čebelarimo danes;

4. mere »gorenjskega panja« je praktično preizkušal, preden se je odločil za eno in mero svojega panja.

Iz vsega tega sledi, da je Janša v svoji praksi pravilno dognal za razvoj čebel potrebno površino satov, kako veliko naj bo čebelje bivališče, kako naj gradi čebela satje v panju. Celo stoletje po njegovi smrti in še več je bilo potrebno, da so drugi to teoretično dokazali. Genij praktik je prehitel teoretika.

Anton Žnideršič je v svojem AŽ-panju prevzel obliko Albertijevega panja, satnik pa od Gerstunga. Na svojstven način pa se je, kakor vidimo, združil v AŽ-panju, ne da bi bil morda A. Žnideršič zavestno to hotel, tudi način čebelarjenja, praktična izkušnja in iznajdljivost Antona Janše in tedanjih naših čebelarjev. Če kje, potem zlasti tu velja Armbrusterjeva trditev, da so se mnogi sodobni načini čebelarjenja rodili že v dobi nepremičnega satja. Tako je tudi z našim sodobnim načinom čebelarjenja.

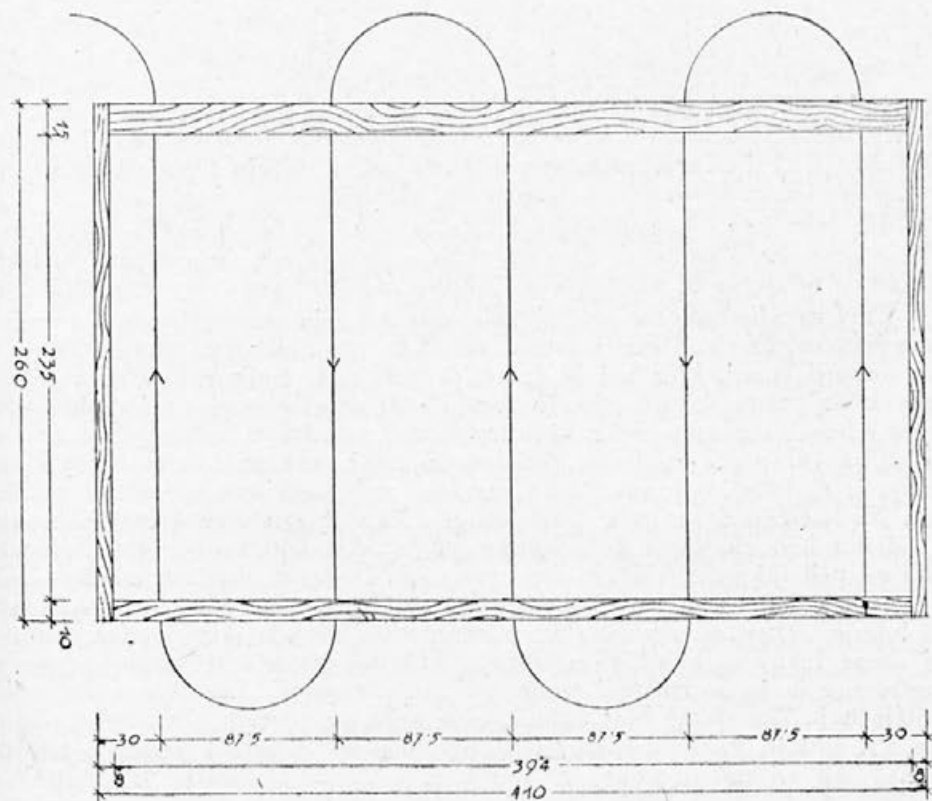
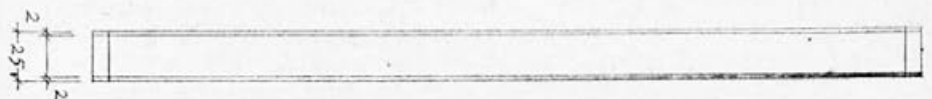
Prav gotovo je tudi to eden izmed pomembnih razlogov, da si je AŽ-panj razmeroma lahko in naglo utrl pot med slovenske čebelarje in docela izpodrinil druge moderne panje.

Sodobni AŽ-panj

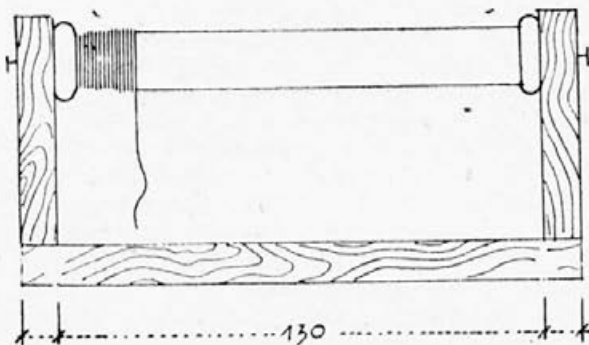
Medtem ko je vseeno, kdaj vrtamo luknjice v satnike, pa se s samim žičenjem ne prenačimo! Če stoje zažičeni satniki predolgo neuporabljeni, žica rada popusti. Prav tako ne priporočam, da bi žičili tik pred vtiranjem satnic. Žica se mora nekoliko »vležati«. Zažičimo torej pozimi toliko satnikov, kolikor mislimo, da jih bomo prihodnjo pomlad potrebovali.

Ko so luknjice zvrtnane, zabijmo v letvice žebličke, na katere bomo žico pritrdili. Za vsak satnik potrebujemo po dva. Prvega zabijemo v stransko ploškev gornje letvice nasproti prve izvrtane luknjice, drugega pa prav tako na nasprotnem koncu spodnje letvice satnika. Žebličke zabijemo približno le za dve tretjini njih dolžine v les, tako da lahko okoli njih ovijemo žico.

Pri pokončnem žičenju se nam tisti del žice, ki teče po spodnji strani spodnje letve pri premikanju satnikov drgne ob prečne palice v panju. To preprečimo, če na spodnji strani dolnje satnikove letvice napravimo z žago ali šilom po vsej dolžini ozek žlebiček, v katerega se vtopi žica.

Če smo žico kupili zvito v kolobarju, jo moramo najprej zviti na kakih 13 cm dolgo in 1,5 cm debelo vretence, podobno vretencu, na kakršnem je navit sukanec, ker bi se nam drugače žica zmešala (Gl. slika). Ko začnemo z žičenjem, vzamemo v roke konec žice, jo od zunanje strani pretaknemo skozi spodnjo stransko luknjico v satniku, nasproti katere je zabiti žebliček, nato skozi tej nasprotno luknjico na zgornji letvi in tako naprej, kakor bi šivali. Ko pridemo z žico pri gornji zadnji luknjici do gornjega žeblička, zavijemo konec žice 3 do 4 krat okoli žeblička in ga s kladivom zabijemo popolnoma (pr. slika). Nato pričnemo z nategovanjem žice. Satnik postavimo na mizo predse tako, da stoji na stranski letvi. Z desnico primemo na zgornjem koncu žico, ki moli iz

satnika, z levico pa nategujemo od spodaj navzgor žice v satniku, obenem pa z desnico pritegujemo odvečno žico. Ko nam začne žica peti (ne preveč tenko, prenehamo z nategovanjem, z levico primemo sat, z desnico ovijemo žico okoli drugega žeblička (žico še vedno držeč napeto z desno roko), z levo zabijemo še drugi žebliček do konca. Nato žico pri žebličku odrežemo.

Koliko mora biti žica napeta, ni mogoče dopovedati. S prakso dobi čebelar pravi občutek. Vsekakor ne sme biti ohlapna, ne pa spet tako napeta, da bi se krivila spodnja in zgornja letev, ker je poleg tega še nevarnost, da bi se nam žica utrgala. Pri žičenju moramo paziti tudi na to, da kje žica ne naredi ostre zanke. Na takem mestu se nam gotovo prej ali slej utrga.

Ob luknjicah se nam žica nekoliko zaje v les, če jo dovolj nategnemo. To je prav, hudo pa je, če smo pri vrtanju les razklali. Ne pomaga drugega, kakor da zabijemo od strani tik ob luknjici v letev kaka 2 cm dolg žebliček.

Prav zaradi tega, ker se žica rada zaje v les in sčasoma popusti, pritrjujejo nekateri čebelarji žico v satnik, ne da bi vrtali luknjice, tako da zabijejo na notranji strani, kjer naj bi bila žica pritrjena, majhne kvačice v obliki črke U in potem skoznje vlečejo žico. Drugi zopet vdenejo v izvrtane luknjice v letvah kovinske cevke, ki so približno 2 mm dolge, imajo premer 1,5 mm in so na eni strani zavihane; podobne so torej cevkam, ki jih uporabljajo čevljarji za luknjice vezalk. Take kovinske cevke sem sam uporabljal, dokler sem jih imel, in so se prav dobro obnesle. Žica je ostala enakomerno napeta v satniku leto dni in še več. Vendar pa je tako delo zamudnejše. Nekateri tudi ne pritrjujejo z žeblički žice na satnik. Nekaj mm vstran od tiste luknjice, skozi katero najprej vtaknejo žico pri žičenju in prav tako nekaj mm od luknjice, skozi katero nazadnje vdenejo žico, izvrtajo skozi letvico poševno še drugo luknjico. Skozi tako izvrtani luknjici vdenejo od zunaj preostala konca žice in ju na notranji strani zavijejo k sosednji. Vsekakor je ta način pritrjevanja žice dokaj bolj zamuden, ne kaže pa nobenih prednosti.

Pri žičenju, kakor sem ga opisal, porabimo za en satnik približno 1,66 m žice. V eni uri zažičimo okoli 25 satnikov. (Dalje prihodnjič.)

Janko Belec:

Izboljšujmo čebeljo pašo!

Že nekaj let tamamo o slabih čebeljih pašah ne samo v ljutomerskem okraju, ampak skoro po vsej Sloveniji. Dobro čebeljo pašo nam je odneslo včasih deževje, drugič zopet suša. Često se je zgodilo, da čebele niso nabrale niti zimske zaloge in smo morali segati po nadomestilu, to je po sladkorju, ki ga pa tudi ni bilo vedno dobiti, ali pa je dospel šele takrat, ko je že marsikatera čebelja družina umrla od gladu.

Če pustimo na strani te in druge nezgode, ki so preprečile, da čebele niso mogle izkoristiti paše, ostane vendarle dejstvo, da dostikrat tudi ob ugodnem vremenu ni bilo paše niti za majhno število čebeljih družin, kaj šele za toliko čebel, kot jih imamo danes po naših krajih, oziroma da je bila ponekod paša na tej ali oni rastlini, ki je drugod ni bilo, čeprav bi lahko bila. Tako prihajamo do vprašanja, zakaj je tako. Odgovorili mi boste, da zato, ker se čebelarji sami niso dovolj pobrigali zanjo.

Pa da me ne bo kdo napak razumel. Ne mislim, da bi posadili na Murskem polju hojo, na Pohorju ali Krimu ajdo. Dalo pa bi se vendar z našo dobro voljo marsikaj napraviti. Naše delo rodi lahko kaj kmalu uspehe, ali pa bo treba čakati nekaj let ali celo desetletja, da bomo imeli od tega čebelarji kaj koristi. Če pregledamo nekoliko naše vrste, bomo videli, da je zlasti med starejšimi čebelarji mnogo takih, ki bi radi samo želi, za izboljšanje paše pa ne bi storili ničesar. Za izboljšanje paše se pač ni bilo treba brigati tedaj, ko je bilo čebelarstvo še slabo razvito, ko si imel v kakem kraju le nekaj čebeljih družin. Danes to ne drži več, ker je nas čebelarjev že povsod polno, pa četudi čebelarijo nekateri s koši, drugi z majhno mero premičnega satja, tretji v sodobnih panjih itd.

Potrebno je torej, da vsak čebelar razmišlja o tem in nekaj žrtvuje, da bo vsaj v svojem okolišu izboljšal pašo. Ako bi se tega zavedali vsi čebelarji, tudi tisti, ki nočejo za to nič žrtvovati, bi imeli mnogo več paše, kot je imamo sedaj in bi tudi čebel ne prevažali tako daleč, kot jih moramo. Pri tem seveda ne mislim na prevoz čebel v naše južne kraje, ker si takih čudežev, kot se tam dogajajo, ne bi mogli privoščiti.

Pa naj opišem, kako delamo pri nas! Pri nas nimamo izdatne akacijeve paše, ker je premalo paše za veliko število naših čebeljih družin. Zato že dve leti zaporedoma naročamo akacijeve sadike pri okrajnem gozdarju (okoli 600 komadov letno). Te sadike ponudimo kmetским delovnim zadrugam, državnemu posestvu in vsakemu, ki ima kaj primernega zemljišča, da jih lahko posadi. Tudi čebelarji marljivo sadimo na svoji zemlji, če jo seveda imamo. Če je pa nimamo, sadike vendar vzamemo, jih plačamo iz svojega žepa ter jih poklonimo tistemu, ki ima zemljo in o katerem vemo, da jih sam ne bi plačal. Če ni mogoče drugače, sadimo kupljene sadike sami na goličavah, posekah in drugod, kjer se nam pač zdi, da bi raslo akacijevo drevo. Tako smo na neki poseki v tednu pogozdovanja zasadili 1000 sadik akacije, ki smo jih kupili trije čebelarji in smo dali zanje 1000 din. Tudi za letošnjo pomlad jih imamo naročene. Čez nekaj let pa upamo, da nam bo akacija že vračala stroške.

Kako je bilo z rumeno deteljo, ko se je še dobila? Naročili smo jo, plačali iz svojih žepov in jo posejali na najbližjih travnikih. Tako smo delali tudi s švedsko deteljo.

Pred leti smo dobili iz Ljubljane nekaj sto potaknjencev vrbe. S temi smo šli na teren in jih posadili tam, kjer smo računali, da bodo vrbe uspevale in koristile našim čebelam.

Za letos smo posredovali, da so vinogradniške zadruga, ki imajo primerne parcele, naročile sadike zlahitnega konstanja. Tudi za privatnike jih bomo nekaj naročili. Če bo treba, jih bomo plačali iz lastnih sredstev.

Pred leti smo začeli na njivi, ki je last čebelarskega društva, gojiti facelijo v večjem obsegu. Seme facelije smo razdelili našim članom, da so ga sejali doma. Ljutomerska družina ga ima na zalogi še nekaj kilogramov. Facelijo sedaj opuščemo, čeprav je odlična medovita rastlina, to pa zaradi tega, ker je za našega kmetovalca neprimerna. Edino pred in med cvetenjem je dobra za krmo, po cvetenju pa oleseni, tako da je uporabna samo za silažo. Med cvetenjem rada poleže in potem gnije. Izborna bi bila za vinograde, ako bi ne bilo treba pred njenim cvetenjem škropiti trte, pri čemer se jo s hojo mnogo uniči. Zraste tudi previsoko ter duši grozdne nastavke. V kmetijstvu in vinogradništvu se torej vsaj pri nas ni obnesla. S tem pa nočem reči, da ni primerna za zeleno gnojilo.

Lotili smo se tudi saditve japonske sofore, ki pa nam ni uspela. Najbrž zato ne, ker nismo dobili pravih sadik.

Ostane še vprašanje naše »zguljene« ajde. Zakaj jo imenujemo tako? Zato, ker smo jo zgubili iz seznama medovitih rastlin, ker že nekaj let ne medí. Krive pa so bile tega razne vremenske neprilike. Včasih je bilo preveč suše, drugič preveč moče. Tudi premrzle noči so jo ovirale v medenju in ne vem kaj še vse. Zakaj ne daje več tega, kar si od nje želimo? Glavni vzrok bo pač ta, da se je izrodila, kot pravijo naši kmečki ljudje. Tega sem se že lani zavedal in sem posredoval, da smo v okraj dobili seme s Krškega polja. O uspehih s tem semenom pa še ne morem poročati, ker nimam dovolj podatkov.

Letos bomo na novo začeli s hubam-deteljo. Seme smo dobili po zaslugi naših članov iz Amerike. Bil pa je zelo drago. V Ameriki stane baje kilogram 3,5 dolarja. Večdar tudi to napreden čebelar utrpi, če gre za zboljšanje čebelje paše.

V tem svojem članku sem nakazal, kako zboljšuje pašo ljutomersko čebelar-sko društvo. Verjetno je, da tudi drugod ne drže križem rok. Prav gotovo pa je še vedno mnogo čebelarjev, ki se važnosti tega vprašanja premalo zavedajo.

Povsod lahko nekaj napravimo za zboljšanje čebelje paše, povsod so tla za kako medovito rastlino ugodna, le nekaj dobre volje je treba pri tem. Če hočemo, lahko mnogo napravimo. Naša Zveza pa nam bo morala krepko stati na strani z navodili. Koliko imamo neizrabljene zemlje, koliko goličav, posek, travnikov, opuščenih parcel, koliko praznega prostora ob cestah in železnicah: vsega tega ne vidi čebelarjevo oko. Zganimo se, ustvarjajmo si boljše bodočnost! Pa so čebelarji, ki pravijo: »Le čemu bi sadil akacijo in druga drevesa? Preden bodo medila, mene davno več ne bo.« Tako stališče je napačno! Tako so delali naši predniki, mi pa se ne smemo ravnati po njih. Danes imamo mnogo čebel in zato moramo vsi na delo. Sadimo in sejmo medče rastline na svojem zemljišču, v zadrugah, na državnih posestvih in kjerkoli bomo videli zapuščen, neizrabljen svet, pa če bomo morali tudi sami kaj žrtvovati. Vsak čebelar naj doprinese svoj delež in naj se ob koncu vsakega leta vpraša, kaj je napravil za izboljšanje čebelje paše. Ni dovolj, da samo govorimo o paši. Za njeno zboljšanje je treba tudi nekaj storiti.

Prevažanje čebel na pašo

Poleg znanja splošne čebelarke prakse mora čebelar-prevaževalec vedeti še marsikaj, če hoče z uspehom prevažati svojo žival na razna pasišča. Zelo prav mu bo prišlo pri tem, če vsaj nekoliko pozna komunikacije in klimatične razmere krajev, v katere namerava voziti. Mnogo samostojneje bo lahko odločal in ne bo vedno odvisen od naključja ali nezanesljivih poročil slučajnih sotrpinov. Lanske slabe izkušnje so nam pa pokazale, da mora biti nekoliko domač tudi v najvažnejših predpisih, ki urejajo prevoz čebel po železnici, predvsem tistih, ki tako rekoč posegajo v njegov žep, ko poravnava prevozne stroške. Ker te predpise celo strokovnjaki različno tolmačijo, čebelarjem pa so težje dostopni in še manj razumljivi, podajam v naslednjem nekaj takih važnih pojasnil oziroma navodil. Čebelar, ki se bo točno po njih ravnal, ne bo nikoli v nevarnosti, da bi mu železnica svoje usluge zaračunala previsoko, da bi moral celo pozneje doplačevati. Do spora in nepotrebnega pravdanja med železnico in prevaževalci, ki prav te dni dela hudo kri med čebelarji, ne bi prišlo, če bi bili čebelarji pravilno poučeni o zadevnih tarifskih določbah, odločujoči železniški organi pa nekoliko uvidevnejši.

Oglejmo si torej tarifske določbe, ki govorijo o računanju voznine za prevoz čebel po železnici.

Člen 15. Tarife za prevoz blaga, zvezek 1 določa, da se računa voznina za 5000 kg tudi pri pošiljkah izpod 5000 kg težkih, če železnica na zahtevo dostavi pošiljatelju vagon izključno za njegovo uporabo ali pa če pošiljatelj zaklene vagon s ključavnicami, oziroma kako drugače tako zapre, da železnica ne more dokladati.

Člen 18. iste tarife odreja, da se za čebele, ki se pošiljajo na spomladansko, poletno ali jesensko pašo ali na povratku s paše, kakor tudi za opremo in orodje, ki se prevažajo z njimi, ne računa 50 odstotni povisek za brzovozno blago, ako se pošiljka prevažajo brzovozno.

Nadalje pravi člen 22., da se voznina za čebele v panjih z enim rojem (družino) računa po določbah za kosovno blago (komadna, denčana pošiljka) na podlagi povprečne teže 20 kg za panj. Če je v panju več rojev (družin), se za vsak roj računa po 20 kg.

Za čebelarsko orodje in opremo se voznina računa po določbah za kosovno blago po naslednjih povprečnih težah:

napajalnik (korito)	5 kg
točilo	20 kg
tehtnica	20 kg
platneni šotor ali ponjava s potrebščinami . . .	5 kg
prazne kante za med z železnimi obroči, izvzemši kante iz bele pločevine	5 kg
prazni panji	20 kg
prazni panji (koši), pleteni iz trte, protja, slame ali trsja	5 kg
voz za prevoz panjev	500 kg

Seveda velja računanje voznine za to orodje in opremo le tedaj, če se ti predmeti prevažajo s čebelami vred z istim tovarnim listom.

Iz teh določb je razvidno, da uživajo čebele pri prevozu po železnici velike olajšave in znaten tarifiški popust; vse to so že pred več desetletji dosegle čebelarske organizacije.

Glede na mlade, neizkušene žel. uslužbenca je železniška uprava od osvoboditve sem že večkrat opozorila postaje na obstoječe tarifske in transportne predpise in jim izdala natančna navodila za nagel in neoviran prevoz tako občutljivega blaga, kot so čebele. V navodilih je govor o nakladanju čebel v nočnih urah, o ventilaciji panjev in vagonov, o spremljevalcih, o prevozu s potniškimi vlaki in v nočnem času; zlasti pa se naroča osebnju posebna pazljivost, da ne bi prišlo do zadušitve čebel in s tem do morebitne odgovornosti železnice za škodo. Zato je tudi dovoljeno, da v veliki vročini na zahtevo spremljevalca vagon odklopijo od vlaka in ga čez dan zadržijo na neki vmesni postaji, da se žival razloži in odpre. Seveda je treba plačati posebno pristojbino (stojnino), ki znaša sedaj 100 din na uro.

Oglejmo si še, kako bo ravnal previden prevaževalec, da bo ustregel vsem omenjenim določbam in se izognil morebitnim neprijetnim posledicam.

Predvsem si mora zagotoviti vagon za čas, ko namerava pričeti z nakladanjem. Zato se bo nekaj dni poprej oglasil pri šefu nakladalne postaje in povedal svojo željo. Važno je, da pri tej priliki prijavi **število panjev**, ki jih bo prevažal, in naglasi, da bo v ta namen potreben **vagon**, ki mora biti sposoben za **prevoz s potniškimi vlaki**, da pa bo predal čebele kot **kosovno blago** (komadna ali denčana pošiljka). Podpis vozovne naročilnice, ki bi ga morebiti zahteval šef postaje, naj odločno odkloni, češ da **ne rabi vagona izključno za svojo uporabo**. Potrebni vagon mora namreč naročiti postaja sama; podpisana naročilnica pa bi prevaževalcu lahko nakopala neprijetne posledice, da bi moral, kakor že omenjeno, plačati mnogo višjo voznino za najmanj 5000 kilogramov, ali bi železnica tudi utegnila razliko od njega naknadno izterjati.

Še pred nakladanjem bo čebelar tudi izpolnil v tovornem listu podatke o svoji pošiljki. Pazil bo zlasti, da vedno temeljito **prečrta** na levi strani tovrnega lista **rubriko, ki je določena za podatke o vagonu**. Vsebino pošiljke bo označil na primer: »40 panjev živih čebel na pašo«, nikakor pa ne: »1 vagon — žive čebele na pašo (40 panjev)«, in sicer tudi to iz že omenjenih razlogov. Najpametneje je, da čebelar vse to opravi sam, le v nujnem primeru naj naprosi in pooblasti železniškega uslužbenca, da to stori, a naj njegove vpise vsekakor sam pregleda, še preden z železnico sklene prevozno pogodbo, t. j. preden preda tovrni list železniškim uslužbencem, da pošiljko prevzamejo, žigosajo tovrni list in izračunajo voznino. Za podatke, vpisane v tovornem listu, namreč vedno odgovarja sam pošiljatelj ter tudi nosi posledice.

Do postaje	za 20 panjev din	za 40 panjev din	za 60 panjev din	za vagon 5000 kg d n	Cena vozovnice za spremljevalca din
Subotica	4.333'—	8.666'—	13.008'—	48.800'—	2.214'—
Črminac	3.598'—	7.189'—	10.788'—	40.550'—	1.728'—
Mramorak - Deliblato	4.970'—	9.933'—	14.904'—	55.950'—	2.616'—
Logatec	539'—	1.078'—	1.620'—	6.000'—	186'—
Ruma	4.801'—	8.162'—	12.252'—	46.000'—	2.006'—
Ljutomer	1.911'—	3.822'—	5.724'—	26.550'—	814'—
Gračac	3.178'—	6.349'—	9.528'—	36.750'—	1.608'—

Glede na nove, povišane tarifske postavke, ki veljajo od 1. januarja 1952, sem v informacijo čebelarjev zgoraj navedel primere, koliko bo odslej veljal železniški prevoz čebel na nekatera važnejša pasišča, kamor so po navadi vozili naši čebelarji (akacija, hoja, čistec ali bosiljak, ajda in ožepk) in povrh še ceno vozovnice za spremljevalca. Vse cene so računane od Ljubljane.

Gornjim zneskom je treba dodati še pavšalno pristojbino, in sicer pri 20 panjih 24 din, pri 40 panjih 48 din in pri 60 panjih 72 din (6 din od 100 kg!).

Iz prednje tablice je razvidno še nekaj drugega, za čebelarje še mnogo usodnejšega: prevažanja na pašo po železnici je za večino čebelarjev konec, zlasti tistega na večje razdalje in na negotova, muhasta pasišča. Kar vzemite v roke svinčnik in računajte!

Čebelarске organizacije iz vse FLRJ z našo Zvezo čebelarskih društev vred so takoj spoznale nevarnosti in na odločujočih mestih že napravile potrebne korake, da se tarifske postavke za prevoz čebel na pašo primerno znižajo. O uspehu te akcije kakor tudi o vseh morebitnih spremembah železniških tarif in predpisov bodo čebelarji pravočasno obveščeni v »Slovenskem čebelarju«.

Simon Hudovernik:

Priprava za ogrebanje rojev

Ko to pišem, uživam kot čebelar večmesečni brezplačni dopust. Tudi moje čebele so na oddihu. Nabirajo si novih moči za svoje plodnosno delo spomladi: za okrepitev čebeljih družin in rojev, za donos medu in obnožine ter proizvajanje voska.

Da si skrajšam dolge zimske večere, sem se odločil, da se znova oglasim v »Slovenskem čebelarju«. Opisati hočem praktično pripravo za ogrebanje rojev.

Predeu začnem opisovati novo pripravo, naj povem, kako sem ogrebal roje v letu 1949. Svojo hišo imamo v bregu, čebelnjak pa kar na hiši. Skoraj vsak roj mi jo pobriše čez hišo na drugo stran, kjer imam sadovnjak. V njem so do 15 m visoka sadna drevesa. Nanje sedajo roji, najraje kar v vrhove. Zato je domala vsako ogrebanje nevarno opravilo.

Leta 1949. se mi je usedel roj na vejo kakih 8 metrov od tal. Pristavil sem lestvo tik pod roj. V roke sem vzel prazen kranjič in hajdi po lestvi skoro do vrhnjega klina. Pristavil sem panjiček in ga privezal na vejo pod roj. Ko sem vejo krepko stresel, je padla v panj polovica čebel. Počakal sem nekoliko, da so se preostale čebele zopet zbrale na veji. Potresel sem še nekajkrat, naposled pa prav močno. Pri poslednjem krepkem sunku se je lestev z menoj vred zapeljala po veji. Zgubil sem ravnovesje. Privezan panj se je zmuznil iz žice in padel navpično na tla, jaz pa sem omahnil z lestve. In glej srečo v nesreči! Drevo, na katerem sem ogrebal roj, je stalo tik ob cesti. V trenutku, ko sem omahnil, je pripeljal mimo neki voznik poln voz slame. Priletel sem naravnost na voz za voznikov hrbet. Ta se je tako prestrašil, da je postal bled kot zid in ni mogel nekaj časa spregovoriti nobene besede. Lestva pa je zagrmela tik ob vozu na cesto.

Čebele, ki so padle na tla, so konja precej opikale. Piki mu sicer niso bili po volji, vendar splašil se ni, ker je bila mrcina stara nad 20 let. Niti bič je ni spravil v tek.

Ne vem, kako bi se bil počutil, če bi telebnil z višine 8 m na golo cesto. Rešilo me je le srečno naključje.

Takoj po tej nezgodi sem začel premišljevali, kako bi ogrebal roje, ne da bi mi bilo treba plezati po lestvi na visoka drevesa. Za tako plezanje sem premalo gibčen, saj tehtam okrog 100 kg. Pa tudi sedmi križ mi že leze na pleča. Da bom v bodoče ogrebal roje kar s tal, sem sestavil preprosto pripravo, ki si jo lahko naredi vsak čebelar sam, če je količkaj spreten in ima vsaj naj-nujnejše mizarско orodje.

Priprava je lahko poljubno dolga, ker jo sestavim iz več 1 do 2 m dolgih in ne predebelih drogov. Da so drogovci med seboj trdno sklenjeni, jih vtaknem v 20 cm dolgo cev, ki jih tesno oklepa. Konec vsakega droga je ostružen na debelino votline pri cevi. Čim višje je roj, tem več drogov staknem.

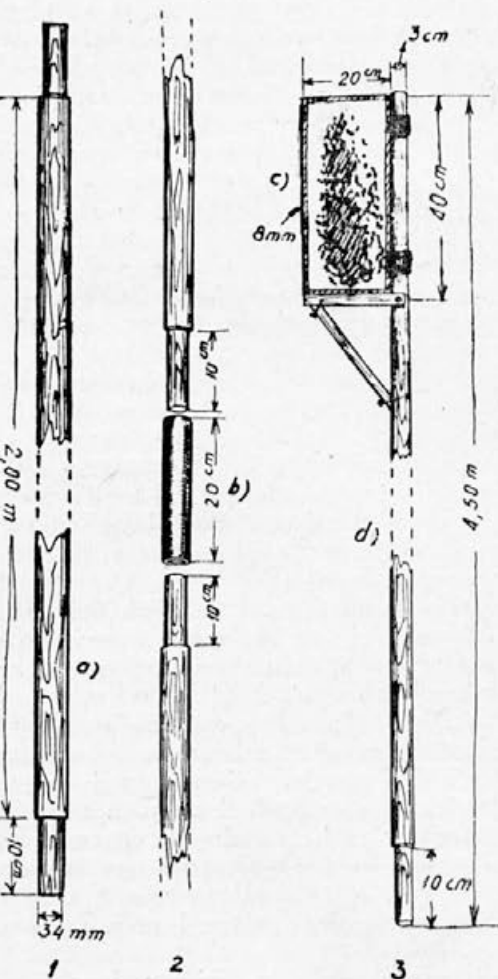
Če sedi roj 2 m visoko, vzamem 2 m dolg drog, kakor kaže slika 1 a, če sedi višje, sestavim drog, kakor kaže slika 2 b, če pa je roj prav visoko, vzamem najprej 4,50 m dolg drog in pritrdim na njegovem gornjem koncu ujemalnik (panjiček). Glej sliko 3 d! Tak drog še lahko dvignem z ujemalnikom vred. Nato ga po potrebi daljšam, kakor sem opisal v prejšnjem odstavku.

Zabojček je narejen iz 7 mm debelih deščic in tehta samo 1 in pol kg. Narejen je lahko tudi iz lesonita. Globok je 40 cm, notranja širina pa znaša 20×20 cm. Vanj sem ogrebel že 3,85 kg težak roj z višine 13 m brez nevarnosti in posebnih težkoč. Zamudil sem se pri tem samo nekaj minut.

Zabojček lahko pritrdim tako, da stoji ali pa leži, kakor je pač prikladnejše. Dobro je namazati notranjo stran zabojčka z medom. Potem gredo čebele same vanj.

Ko vidim, da so vse čebele v zabojčku, začnem odstranjevati spodnje dele drugega za drugim. S tem skrajšam drog do 4,50 m, nakar ga brez težave položim na zemljo z ogrebenim rojem vred.

Ker ima zabojček ob strani dve pločevinasti rinčici in ni privezan, ampak samo nataknjen na drog, ga prav lahko snamem in odnesem.

V letih 1950 in 1951 sem na ta način ogrebel 17 rojev. Pri ogrebanju sem stal vedno trdno na zemlji. Pobegnil mi ni noben roj.

Mesečna navodila

Zima je letos v začetku dokaj mila. Nekaj dni po Novem letu sem našel na bradi mlado čebelo. Nič čudnega, kajti okoli 5° C je kazal toplomer v senci drugega januarja in potem še večkrat vse do srede februarja, ko se je vreme temeljito spremenilo. Matice so torej že zalegale, čebele pa so seveda silile po vodo. Jaz sem poskušal tolažiti svoje s tem, da sem jim pri žrelu dodajal snega. Tretji dan po dodajanju ni bilo več sledu o njem; stopil se je in čebele so vodo posrkale. Nenadoma pa nam je zagodla zima nelepo pesem; presenetil nas je najprej hud mraz, kmalu za tem nam je nametalo katastrofalne množine snega, kolikor ga ljudje ne pomnijo 100 let. Za naravo bi bil tak preokret kar dober, če bi bil zmernejši, ker bi zadržal njen prehitri razvoj. Tako bi potem čebele vendar nekaj dobile na resju, leski, vrbi in drugih zgodnjepomladanskih rastlinah, ki jih že nekaj let zaradi vremenskih reakcij niso mogle izkoristiti.

Letošnji prehitri razvoj se je sedaj prav gotovo ustavil, nadaljnji se bo potem zapoznil, jaz pa sem pri spisovanju navodil za marec že pred katastrofo pod vplivom mile zime preveč napredoval; zato naj sledi šele sedaj del navodil, napisanih za januarско številko, ki pa je po pomoti, brez moje krivde, izostal. Tako bo izpolnjena vrzel, nastala med prvo in drugo številko.

Včasih se že v januarju, večkrat pa v prvi polovici februarja vreme toliko zjuži, da kaže toplomer tudi v senci 10° C. Čebele seveda tako vreme izkoristijo za težko pričakovano čiščenje. Takega dne se tudi čebelarju odvali težek kamen od srca. Stoji pred čebelnjakom ter uživa; nič ga ne moti, če pada umazani »dež« po njem, samo da je njegovim ljubljenkam odleglo. Nerodno bi mu pa bilo, če bi ta »blagoslov« izpod neba padal tudi po razobešenem perilu; zato bo gospodinjo in sosedo opozoril na to nevarnost. Sneg pred čebelnjakom je odkidal že prej in očistil streho, ker tamkaj kaj rade sedajo vračajoče se čebele. Na stežaj odpre kovinske zapahe pri žrelu, da niso ovirane, saj nosijo iz panjev še preostale mrtve tovarišice in razne odpadke. Če je dovolj toplo, stopi v čebelnjak ter kar najhitreje opravi svoj prvi, bežni pregled družin. Odpre po vrsti panje, izvleče lepenke ter hitro zapiše, kaj vidi na njih: koliko je mrtvic, ali je med njimi morda matica, kje sede čebele, ali so med drobirjem strjeni drobci medu ali sladkorja, kar pomeni pomanjkanje vode. Potem ves drobir strse v pripravljeno posodo in lepenko vrne v panj; če je nima, očisti dno z grebljico, po pregledu preseje, kar je našel na dnu, in mrtvice sežge ali zakoplje, drobir pa da k voščinam.

Satov sedaj še ne sme postavljati na kozico, iz panja potegne le skrajni sat, na katerem ne sedi nič ali prav malo čebel, ostale samo »lista« ter ugotovi, kako je s hrano. To gre prav hitro od rok, če je v jeseni ob zazimovanju očistil s satov in matične rešetke vse voščene prizidke. Tako čebele najmanj vznemirja in tare. Če opazi pri listanju zalego, je vesel — matica je v redu; tudi sedaj je ne bo iskal. Vse ugotovitve skrbno zapiše. Pogleda nadalje, če so na satih madeži griže. Če jih najde, zamenja umazane sate s čistimi, ki jih ima že pripravljene. Močno grižave čebele, ki še niso preveč oslabele, preseli v nov panj z novim satjem, napolnjenim s toplo sladkorno raztopino. Morajo pa se prej otrebiti, sicer ponesnažijo še novo satje in novi panj. Prešibke družine pomete, ko so se očistile, v odprto medišče kake bolj slabe, a ne preselile v družine; seveda jim mora prej odvzeti matico. Kmalu se bodo preselile v

plodišče, ki ga potem zopet pokrije. Lahko jih tudi preseli v prašileček, če imajo dobro, mlado matico. Opaž naj tudi sedaj posuši.

Če je v skladu mnogo panjev ter so tesno stisnjeni, kar mora biti, je nemogoče odstraniti grižave panje. V tem primeru bo čebelar toplega dne vzel vse sate s čebelami vred iz grižavega panja ter jih postavil na kozico. Preostale čebele bo ometel in jih dodal čistim na kozici. Nato bo čim hitreje z vročo vodo očistil notranjost panja in jo potem s suho krpo ter po možnosti še s spajalko osušil; tako bo panj tudi topel, kar je važno. Sedaj bo vstavil v panj nove, čiste, medene sate; v dveh naj bo topla sladkorna raztopina. Če medenih satov nima, zadostuje sama sladkorna raztopina. Kar najhitreje bo nato ometel čebele v očiščeni panj; pri tem bo skrbno pazil na matico. Čebele se bodo v toplem panju takoj znašle. Take družine je treba še posebno dobro odeti.

Ponesnaženo satje bomo vsekakor takoj očistili. Najprej ga moramo dobro namočiti, da se prisušeni trebež razmoči. Nato odrgnemo satnike s trdo krtačo in jih še ostrgamo s kakim ostrim predmetom: steklom, nožem ali čebelarskim dletom, kakršne je včasih prodajala Čebelarna. Še hitreje očistimo satnike, če drgnemo z njimi po snegu, posebno če je kašnat. Z zadelnega medu odstranimo madeže z moko krpo ali gobo, v sate s praznimi celicami nalijemo zviška vode in čez nekaj časa umazano vodo sunkovito iztresemo. To naredimo večkrat, dokler satje ni čisto, a ko to dosežemo, ga na prepihu posušimo. Očiščeno satje s pokritim medom lahko zopet vrnemo panju, ki smo mu ga odvzeli.

Morda je katera družina iz kakršnega koli vzroka oslabela, da ne zaseda vsega plodišča, oziroma njega večji del. V tem primeru je dobro, da odvezujemo nezasedene sate in vstavimo ločilno dsko, prazni prostor za njo pa zamašimo s krpami ali papirjem. Družina se bo v tako zoženem toplejšem plodišču spomladi bolj razvijala. Tudi plesnive sate odstranimo, steno panja pa obrišemo, če je mokra.

Pregledane panje je treba zopet zapažiti, rekel bi, še skrbneje, ker potrebujejo čebele sedaj še več toplote, saj godnijo že zalego.

Morda je kaka družina prišla ob matico. Kaj tedaj? Vsak čebelar bi moral imeti rezervne matice. Te so najlepše spravljene v matičnjakih, v AŽ-panjih, razdeljenih na štiri ali šest oddelkov za štiri ali šest matic z družinami. Tako družinico preseli z vsemi sati vred k osirotelim tja, kjer je najmanj čebel. Kmalu se ji bodo pridružile obupanke ter veselo pozdravile novo matico. Kdor nima rezervne matice, mu ne preostane drugega, kakor da brezmatično družino prestavi v medišče kakega slabšega, najbolje sosednjega panja, ki mu je treba najprej odkriti matično rešetko, da si čebele izprosijo novi dom. Omesti je seveda treba še vse čebele, ki se držijo ob straneh in na stropu, in panju zapreti žrelo, sicer bi se nekaj čebel poskušalo vrniti, tako se pa zatečejo v sosednje panje, kar ni slabo.

Kaj pa, če kaka družina nima dovolj hrane? Najbolj preprosto je, da ji dodaš kak meden sat, če ga imaš od lani. Pa lani je bilo v splošnem zelo slabo čebelarsko leto, čebelarskega sladkorja pa tudi ni bilo na razpolago, sicer bi ti še bolj zameril, če tvojim čebelam že zdaj primanjkuje hrane. So tudi »čebelarji«, ki prodajo sproti vsako kapljico pridelanega medu, in, če potem ajda odpove, kar je storila toliko let zaporedoma, nimajo čebele pozimi kaj »za pod zob« in pomro.

Če torej letos nimaš medu, ga boš moral kupiti, vendar je trenutno sladkor cenejši in tudi varnejši. Z medom tujega izvora ne pitaj, če nisi popolnoma

prepričan, da ni okužen. Pri sladkorju si lahko miren; z njim tudi ne boš povzročil ropa, ker nima duha. Napravi raztopino (1:1); še toplo nalij v sate ter vstavi po enega na vsako stran gnezda. Tako bo za nekaj časa dovolj hrane, pa tudi vode.

Zal prihajajo letos že poročila o grižavosti čebel zaradi neprimernega medu. Takim čebelam primanjkuje vode, ki je pa čebele zaradi hladnega vremena ne morejo poiskati v prirodi. Dvomim, da bi v takem primeru z dodajanjem snega pri žrelu kaj dosegli, če je premrzlo. So pa še drugi načini dodajanja vode pri hladnem vremenu. Če le ni preveč mrzlo, odpri panj in natoči v sat poleg gnezda malo tople, z medom ali sladkorjem malo oslajene vode. Pitalnik ni na mestu, čebele sede sedaj še previsoko. Lahko pa pokladaš vodo, zlasti če je precej mrzlo, še drugače, da ti ni treba posegati v gnezdo, kar je v zimskem času kočljivo.

Napravi si že prej nekaj takih deščic, kakor so tiste, ki pokrivajo rešetko, izreži v sredini okroglo luknjo s premerom odprtine četrtilitrskega ali kvečjemu pollitrskega kozarca, kakršne uporabljajo gospodinje za vkuhanje. Vzemi z rešetke ob prednji steni panja deščico in jo zamenjaj z drugo, ki ima luknjo, na luknjo pa povezni kozarec, napolnjen z vodo in prevezan s srednjegostim, že prej namočenim platnom. Tako čebel ne boš nič vznemirjal, zadostil boš pa njihovi potrebi. Vrh tega se voda ne bo prehitro ohladila, saj kozarec s celotnim mediščem vred lahko toplo odeneš.

Grižo povzroča tudi prezgodnje zaleganje, če pride vremenska reakcija kakor letos. Čebele zauživajo, ker hranijo zalego, več medu in tudi obnožino. Zato se jim črevesje preveč obremeni in silijo ven. Prav zato opažamo letos okoli čebelnjakov toliko čebel v snegu, pomagati jim pa ne moremo, željno le pričakujemo toplih dni, da se naše ljubljenske izprelete in se rešijo grižavosti v prosti naravi, pri edinem zdravniku. Vsekakor bi bilo umestno, da bi izpred čebelnjakov odkidali sneg, pa ga ne moremo, ker ga je preveč. Jaz sem po snegu pred čebelnjakom razprostrl časopisni papir; odlično se je obnesel, marsikatera čebela sede nanj, se očisti in odleti lahka nazaj.

Primerov griže bo letos brez dvoma mnogo, posebno v čebelnjakih, ki stojе v senci ali imajo zaradi megle malo sonca. Čebele se večinoma že od decembra niso mogle izpreleteti. Griža bo morda letos tudi katastrofalna, kakor je vreme. V mnogih primerih dodajanje vode že ne bo nič več pomagalo. Vendar ne izgubimo poguma in čakajmo! Morda smo le preveč črnogledi in nas bodo naše trdožive čebele ugodno presenetile.

Zima je končno tudi čas obračuna. Letos je pasiven, če nisi bil med »Ličaniz«. Preglej zapiske, presodi družine in jih oceni po marljivosti, krotkosti in čistosti! Glej, da se čimprej iznebiš bastardk, če jih imaš! Slabe matice obsodi na smrt, nove boš vzrejal od najboljših. Premisli, če nisi delal kakih napak; napake nas učijo. Napravi si načrt za prihoduje leto; ne sme pa biti prevelik, da ne boš razočaran. Pripravi že sedaj vse, kar boš potreboval v novem letu. Skuhaj voščine, ali pa jih pošlji v Čebelarno, kjer boš dobil takoj satnice.

Ako imaš kaj dobre volje, vzemi pero v roko in piši uredniku, kaj si zanimivega doživel pri svojih čebelah, če že ne takoj v članku, pa vsaj za Mali kruhek. Ne misli, da moraš pisati učeno, čim bolj preprosto tem bolje. Morda ti je kaj nejasno; tudi to napiši v obliki vprašanja, pošlji in dobil boš odgovor v »Čebelarju«. Tako bosta zadovoljna oba: ti in urednik.

Čebelarke opazovalnice v januarju 1952

V januarju je bila zemlja večinoma pod snežno odejo. Proti koncu mesca je začelo znova snežiti. Pri mnogih opazovalcih so čebele delno izletavale, pri nekaterih pa ni bilo izleta že od novembra dalje.

Krka: Iz zapoznelih poročil povzemamo, da je družina na tehtnici porabila v oktobru 85, v novembru 50 in v decembru 55 dkg hrane. Izletnih dni je bilo v oktobru 14, v novembru 17, v decembru 4. Sonce je sijalo v oktobru 64, v novembru 49 in v decembru 76 ur.

Ponoviče. Dodobra bom lahko preizkusil žepkov med, ki ga ima del paje, drugi del pa ima ajdovca. Zadnjikrat so čebele izletavale v novembru.

Zerovnica. 27. januarja je bilo pravo neurje. Grmelo in treskalo je tako kakor nobenkrat v preteklem letu.

Selnica ob Dravi. Nestrpno čakamo na prvi izlet. Pri družinah, ki prezimujejo na gozdnem medu, se že pojavlja griza. Jaz sem nakrmil čebele s sladkorjem. Pri nekaterih čebelarjih, ki imajo čebelnjake v senčnih legah in niso nakrmili čebel s sladkorjem, se že močno pojavlja griza. Čebele izletavajo tudi pri nizki temperaturi.

Opazovalnice v januarju	Donos ali poraba v			Skupno pridobil ali porabil dkg	Sred. mes. toplina	Dnevi		Sončni sij ur
	I.	II.	III.			izletni	deževni	
	mesečni tretjini/dkg							
Breg — Tržič	-20	—	-40	-60	-1,1	0	3	72
Virmaše	-25	-10	-25	-60	-0,8	0	5	104
Preddvor	-25	-20	-25	-70	-5,0	3	3	85
Dražgoše	—	—	—	—	—	—	—	—
Tinjan	-5	-15	-35	-40	+4,0	0	9	111
Moščen. Draga	-60	-20	-30	-110	+8,4	13	13	135
Renče	-60	-45	-55	-160	+6,3	7	6	119
Verd	—	—	—	—	—	—	—	—
Brest	—	—	—	—	—	—	—	—
Zerovnica	-25	-10	-35	-70	-1,9	2	5	102
Livold	-30	-20	-30	-80	—	1	2	51
Ponoviče	-15	-20	-15	-50	—	0	2	42
Krka	-10	-25	-50	-85	—	0	3	48
Dob ob Mirni	-20	-20	-30	-70	-6,2	3	4	13
Novo mesto	-15	-15	-35	-65	-0,3	2	2	71
Novo mesto - Grm	-30	-30	-10	-70	-1,0	3	2	—
Dragatuš	—	—	—	—	—	—	—	—
Črmošnjice	—	—	—	—	—	—	—	—
Dobova	—	—	—	—	—	—	—	—
St. Jurij pri Celju	—	—	—	—	—	—	—	—
Selnica ob Dravi	-50	-40	-50	-140	-1,8	0	2	76
Maribor	—	—	-25	-25	-3,0	0	15	86
Donačka gora	—	—	—	—	-1,1	0	0	42
S. Lovrenc n. D. p.	-40	-45	-30	-115	+0,8	1	3	115
Mala Nedelja	-15	-30	-5	-50	+0,4	1	4	102
Apače	—	—	—	—	—	—	—	—
Pristava	-30	-20	-20	-70	—	15	2	69
Cezanje ci	—	-20	-20	-40	—	0	2	44
Prosenjakovci	-30	-30	-30	-90	+0,3	2	3	95
D. Lendava	-10	-30	-30	-70	-0,3	0	8	64
Povprečki	—	—	—	-76	-0,1	2	4	78

NAŠA ORGANIZACIJA

Vabilo

na I. redni občni zbor Zveze čebelarских друštev za Slovenijo v Ljubljani,

ki bo dne 6. aprila 1952 ob 9. uri v prostorih Obrtne zbornice LRS, Komen-
skega ulica 12/1.

Dnevni red.

1. Otvoritev občnega zbora.
2. Volitev delovnega predsedstva, zapisnikarja občnega zbora, dveh overovateljev zapisnika, kandidacijske in volilne komisije.
3. Poročila: a) tajnika, b) blagajnika, c) odsekov.
4. Diskusija o poročilih.
5. Poročilo nadzornega odbora in predlog o razrešnici.
6. Volitve novega izvršnega, glavnega in nadzornega odbora.
7. Potrditev proračuna za leto 1952.
8. Potrditev sklepov občnega zbora.
9. Predlogi in pritožbe članov Zveze.
10. Slučajnosti.

Občni zbor Zveze čebelarских друštev za Slovenijo v Ljubljani je bil pravilno sklican na osnovi 10. in 11. člena pravil Zveze v določenem roku.

Če občni zbor ob določeni uri ne bo sklepčen, bo čez pol ure na istem kraju in z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ob vsakem številu navzočih delegatov.

V Ljubljani, dne 1. marca 1952.

Za odbor Zveze:

Stane Mihelič, s. r., tajnik.

Maks Krmelj, s. r., predsednik.

Dopisi

ČEBELARSKA VESELICA V VEL. LAŠČAH

Žbelarji sa čudni lde —
rojijo kar srajd zime!
Lu - lu - lu -
od ujst je kapalu...

Čebele rojijo v maju in juniju, čebelarji velikolaške družine pa smo nekoliko porojili v najhujši zimi, in sicer 4. svečana v Velikih Laščah.

Na ta dan se je zbralo v združenem domu mnogo čebelarjev, dosti slad-

kosnedežev, ki so si hoteli od blizu ogledati, kakšno veselico bodo priredili skrivnostni in čudaški muhapastirji. Staro in mlado je nestrpno vrvelo in drvelo po širnem združenem domu, vse v skrivnem pričakovanju — kot pred rojitevjo v panju.

V ranih popoldanskih urah je najprej zbrani množici poljudnoznanstveno govoril urednik »Slovenskega čebelarja« tovariš Rojce Vlado iz Ljubljane. Govoril je kot z medom namazano o življenju čebel, o njih pomenu za narodno gospodar-

stvo in o večno lepi poeziji čebelarjevega sožitja z njimi.

Zanimiva izvajanja so tudi poslušalci, ki niso od muh, poslušali z velikim zanimanjem in pri tem celo pozabili da jih v nezakurjeni dvorani poštono zebe, da jih grize mraz po vseh Adamovih rebrih in kosteh. Po teoretičnem izvajanju je tovariš predavatelj prikazal lep film iz življenja in delovanja čebel ter pri tem tudi pojasnjeval manj jasne in razumljive stvari.

V slikah smo videli skrivnostni razvoj čebele od jajčeca do dorasle žuželke in tudi zanimivo opravilo delavk, kako nabirajo pelod in medicino po medovnikih in prašnikih raznih cvetlic.

Po kulturnem programu pa se je začelo splošno ljudsko rajanje v prvem nadstropju združnega doma.

Ob vходу v razgibano »medišče« so te najprej objele nežne ročice in kakor ženinu pripele na prsi šopek rdeče rese s čebelico v sredi. Seveda si moral ta dokaz ljubezni nemudoma vrniti, a ne s poljubi in objemi, temveč s kovači ali v kaki drugi višji valuti. No, taki sprejemi in pozdravi s šopki, so v navadi na vsaki veselici, pa smo tudi tu voljno dopustili, da so nas ročice z rožami častno oskubile in naše denarnice olajšale za nekaj kovačev.

V prvi dvorani so ob dolgi mizi posedli resni odborniki Čebelarskega društva, pa moževali in kramljali o svoji ljubi krilati živinici. V čebelarski latinščini so si ti Janševi častilci vneto pripovedovali zgodbe iz minulih dni ter kovali medene načrte za daljnjo bodočnost. Kljub temu da pri svoji mizi niso imeli nobene čebelice, so se razigrano sprostiti in s pridnim praznjenjem kozarecev dokazali, da so tudi oni pristne kranjske pasme in korenine.

Nedaleč od teh čebelarskih velmož so neutrudne čebelarske mamice pripravljale izdelke iz medu ter kuhale klobase in druge Turkom prepevane jedi.

Tovariš Nande je bil zamaknjen ves čas le v eno samo celico, v trebušasti sod, iz katerega se je neprestano cedila kisl-sladka medicina s prelepimi dolenjskih goric. Od časa do časa — kadar ni bil na očeh svoji

ljubljeni matici — je skrivoma zginit tja za razno ropotijo in si v naglici privezal dušo s čudežno medicino iz češpljevih koščic. Tudi oča iz Močil bi bili kaj radi šli na to »božjo pot«, a so se bali svoje hčerke, ki je kot gibčna čebelica neutrudno švigala od mize do mize ter stregla lačnim in žejnim zemljanom.

Razen s evičkom so pridne čebelice stregle gostom tudi z medom, likerji in medicino. Ali medica, ki jo je v enem tednu v naglici skuhal tovariš Tone, je po krivici nosila to sloveče staroslovansko ime! Bila ni sladka, ne opojna in po okusu docela podobna onemu ljubezenskemu napoju iz milnice, ki jo je nekoč zvaril in pil slavni vitez Don Kihot iz Manče. Po soglasni sodbi vseh strokovnjakov z rdečimi nosovi je bila medica še premлада; zato so bile skrivnostne sile v njej še speče in v zastoju. Pač res! Sredi noči, ob uri hudih duhov, ko se je medica postarala in povrela, je dobila čudovit opoj, da so pivcu nenadoma odpovedale prav vse moči zgoraj in spodaj. Da, da, medica je vražja pijača! In Tone, ki je zanjo zvaril recept, je že vedel, kakšen eliksir ji je treba dodati, da dobi takšno čudežno moč!

V drugi prenapolnjeni dvorani so se zbirali kandidati za praho, v tretji dvorani pa se je vrtelo staro in mlado, prav kakor ob rojstvu v panju.

Sredi noči pa so matice in delavke druga za drugo začele zapuščati razgibani panj in odhajati k počitku. Panj se je izpraznil — osirotel ter postal trotovec.

Prireditve je nad vse dobro uspela. Splošna sodba ljudi je bila, da so se čebelarji, čeprav so včasih malo čudaške in muhaste sorte, tokrat prav dobro izkazali, da so pripravili svojim dragim gostom obilo dušnih in telesnih dobrot.

In sedaj, ko je to veliko medeno rajanje za nami, sem jaz, muhasti kronist popisal to storijo po pravici in resnici. Ves čas sem se trudil, da se ne bi kaj zlagal; če pa me je kljub temu kje zapustil spomin, da sem kako piko napak postavil, prosim, da mi grehe odpustite — vi kakor tudi naša slavna patrona Janša in Ambroš!

Josip Pirnat.

S SESTANKOV ČEBELARSKEGA DRUŠTVA V LJUTOMERU

Po občnem zboru Zveze čebelarških društev za Slovenijo smo se v preteklem letu redno mesečno sestajali v prostorih ljutomerske gimnazije.

Poživitev društvenega dela je bilo za naše čebelarje nekaj takega, kot je za čebele pomlad. Zdelo se nam je, da je bilo dovolj spanja, dovolj premišljanja o naši novi organizacijski obliki, o kateri so toliko časa tuhtali v Ljubljani, seveda na škodo naše čebelarške organizacije in na škodo našega čebelarstva sploh. Spanje po sprejetju sklepa o likvidaciji Čebelarške zadruge do ustanovnega zbora Zveze čebelarških društev je bilo le predolgo, saj je trajalo več kot dve zimi. Čebelarji in naše čebelice pa niso vajeni spatii dve zimi in dve poletji. Dostikrat jim je še ena zima predolga.

Končno smo se torej le znašli pod novo organizacijsko firmo. To nas nič ne moti, saj smo tudi sedaj isti ljudje, ki krmarimo usodo naše organizacije. Glavna nam pač mora biti skrb za naše čebelarstvo, skrb za našega podeželskega čebelarja, ki ga je treba strokovno izpopolnjevati in mu nuditi vse, da bo krenil s poti zastarelega košarstva na pot naprednega čebelarjenja. To bodi v naši novi organizaciji cilj nas vseh, ki so nas člani postavili za krmarje čebelarške barke.

Da pa bomo te naloge pravilno izpolnjevali, prislusni bomo brenčanju naših čebelarških množic. Približajmo se jim in uravnajmo barko tako, da bodo tudi od tega nekaj imele.

Najvažnejše vprašanje, okoli katerega smo se sukali na naših sestankih, je bilo neredno izhajanje »Slovenskega čebelarja«. Saj je strokovni list tisti faktor, ki nas miselno združuje in vodi, ki nam daje pobude, popravlja naše napake ter nas vsestransko vzgaja.

Kakor drugod, tako je tudi pri nas mnogo povpraševanja po žici za satnike, po vilicah, mreži, rešetki itd., toda do vsega tega iz daljnega Ljutomera ne moreš. To imajo samo v Ljubljani in v neposredni okolici, mi pa nič. Nastaja šum med čebelarji, kot da si pihnil v panj. Pomirjuješ

jih, a skoraj zaman. Zato svetuješ, da sestavimo naročilnico potrebščin. Izrečeno in že storjeno! Po naročilu pride predračun s pripombo, da bomo blago prejeli, ko ga bomo plačali. Na naslednjem sestanku z muko zberemo 18.000 din ter si denar izposojamo vsepovsod. Pa nas preseñeti vesela vest: potrebšćine so tu, vendar brez vilice, ker so bile medtem razprodane. Zopet zmešnjava! Oglasi se tovariš in zahteva, da se mu vrne denar, ki ga je založil za vilice. Ubogi predsednik in ubogi gospodar! Morda si celo kdo misli, da sta izposojeni denar zapravila. Po daljšem prepričevanju sta tudi tu uspeła.

Na vrsti je naša plemenilna postaja, o kateri razpravljamo že tri leta, kako bi jo ustanovili. Če jo hoćemo imeti, moramo kupiti vse, kar spada zraven. Zastonj ti ne da nihće ničesar, čeravno je bila že pred leti obljubljena brez plaćila. Tovariše pomirim z besedami, da bomo tudi to kislo jabolko pojedli, plemenilno postajo pa moramo imeti.

Blagajniku naročim, da naj nakaže Zvezi po 5 din od vsakega člana. Vprašajo me, čemu naj bi plaćevali ta prispevek Zvezi, ko pa še ni dala od sebe nikakega glasu, odkar smo opravili občni zbor v Ljubljani. Prepričujem jih, da je nekaj vendarle storila. Izvršila je pregled čebelnjakov zaradi nastale bolezni in uredila ajdova pasišća.

Posebno poglavje so panji, do katerih je bilo tudi težko priti. Vprašujejo me, zakaj ne izdelujejo v Ljubljani »cinkanih« panjev. Zakaj vendar ne bi upošteval proizvajalec želje kupecev?

Imamo lastno njivo za gojitev medovitih rastlin. Nimamo nikakega semena inkarnatke. Vse nam je uničila suša. S facelacijo se na veliko ne bomo več ukvarjali, ker je z njo ogromno dela in ni več interesentov za njeno seme. Razposlali smo ga v razne kraje, a ni več povpraševanja po njem. Imamo ga še kakih 7 kg, a kupecev ni. Začeli bomo s hubam-deteljo. Dobili smo jo iz Amerike. Letos jo bomo posejali en kg.

Razpravljali smo tudi o članih, ki še niso plaćali lanske naroćnine za »Čebelarja«. Teh je lepo število; niti vedeli nismo, da imamo take med

seboj. Sklenili smo, da bo vsak odbor-
nik pobral naročnino v svojem oko-
lišu. Novo naročnino za leto 1952 bo-
mo zbrali na prihodnjem sestanku.
Članarino bomo zvišali na 100 din let-
no. Z njo bomo plačali potrebščine
za plemenilo postajo, da bo naša
last in brez dolga.

Vse to so bili problemi, ki smo jih
obravnali na naših sestankih. Naš
preprost čebelar je razsoden kot nje-
gove čebelice in gleda trezno na živ-
ljenje. Želi si napredka, ker se zave-
da, da dobro čebelarstvo krepí naše
gospodarstvo.

Ob novem letu smo si zadali nove
naloge. Sli bomo po začrtani poti na-
prej, pa četudi brez direktiv in na-
svetov iz Ljubljane. Kar se potreb-
ščin tiče, pa ne bomo popustili. Brez
panjev in čebelarkega orodja pač ne
moreš k naprednemu čebelarstvu.

Tudi strokovnih predavanj si želi-
mo. Kot prvega bomo naprosili tov.
Rojca, da nam bo predaval o vzreji
matice. Tako bomo tudi mi doprinesli
svoj delež k razvoju našega čebelar-
stva v izgradnji socializma.

Janko Belec.

ČEBELARSKO DRUŠTVO CELJE

sporoča članstvu, da ima pri Kmetijskem magazinu v Celju, Aškerčeva ulica, poseben oddelek za čebelar-
ske potrebščine. Ta oddelek oskrbuje
društvo samo in imajo člani čebel-
larji, ki so včlanjeni v tukajšnjem
društvu, 5 odstotni popust pri vseh
predmetih, razen pri satnicah, ki se
izdajajo v zameno za vosek. V tem
primeru plačajo člani pri zamenjavi
za en kg voska din 60, nečlani pa din
80.—

Na zalogi imamo: AŽ-panje na 9 in
10 satov, kozice, sipalnice, zbite
satnike z žlebičkom, letvice za satni-
ke, strgulje, spodrezalnice, žico za ži-
čenje, vilice za odkrivanje, kolesca,
razstojišča za 9 in 10 satov, kvačice,
dvokrilne zapaha za žrclo, nosilce za
ločilno desko, nosilce za satje, mati-
čno mrežo v kv. m in v komadih, mre-
žo za okenca-črno in pocinkano, raz-
ne zaporice, šarnirje za brade, tečaje
za vratca, številke za panje, lončke
za med, satnice — valjane in doma
vlite, lepenko za zaščito satnic, kot-
nike, odtočne pipe za med, pitalnike,

šablone za zabijanje kvačice ter razne
žičnike za satnike in panje.

V celjskem okolišu je še nekaj če-
belarskih družin bivše čebelarke
podružnice, ki so, kakor kaže, popol-
noma zaspale. Če se hoče kak član
teh družin znova včlaniti, ga prevzame
Čebelarstvo društvo Celje in ga
bo vodilo v evidenci vse dotlej, dok-
ler se ne ustanovi v njegovem oko-
lišu nova čebelarška družina. Te pri-
jave sprejema tudi poslovodja Kmet.
magazina v Celju, ki ima vse infor-
macije in takoj izda tudi člansko iz-
kaznico.

Da se je ustvarila potrebna zalo-
ga, so nam pomagala posojila in da-
rila. Tako je daroval OLO — Celje
okolica 20.000 din. Posodile pa so Če-
belarske družine: Celje 7200 din, La-
ško 7200 din, Vojnik 3400 din, Ponikva
3000 din, Kozje 3000 din in St. Jurij
pri Celju 4275 din. Posojilo bo dru-
štvo vrnilo deloma letos deloma pri-
hodnje leto.

Na tem mestu apeliramo še na
ostale člane oziroma družine, da
nam priskočijo na pomoč. Denar se
lahko pošlje na tekoči račun pri Na-
rodni banki Celje štev. 620-95332-15, na
hrbtini strani pa je navesti namen na-
kazila. Z informacijami in nasveti
smo vedno na razpolago. Dopise za
oskrbo naslavljajte na: Lang Ven-
ceslav, Celje, Lava 3.

NOVO ČEBELARSKO DRUŠTVO

27. jan. so si ustanovili čebelarji
iz Središča ob Dravi in okolice na
ustanovnem občnem zboru novo sa-
mostojno Čebelarstvo društvo s sede-
žem v Središču ob Dravi. K temu so
jih prisilile razne okoliščine, med
katerimi je najvažnejša ta, da zara-
di oddaljenosti 32 km od svojega ma-
tičnega društva v Ptuj, kamor je
prej spadala njihova čebelarška dru-
žina, niso mogli imeti takih stikov
in povezave z njim, kot je potrebno
za normalni razvoj čebelarstva v nji-
hovem kraju.

Čebelarji v Središču ob Dravi in
okolici so izvolili in poverili vod-
stvo svojega društva starejšim pri-
znanim čebelarjem, kar je že samo
po sebi poročilo in zagotovilo, da bo
njihovo novo čebelarstvo društvo de-
lovalo v korist tamkajšnjemu kmet-
tjstvu in posameznim čebelarjem.

VESTNIK ZVEZE

FUNKCIONARJI DRUŠTEV, UVAŽUJTE!

Ker več Čebelarskih družin in društev zaradi neugodnih snežnih razmer še ni imelo občnih zborov, je izvršni odbor Zveze naročil upravi lista, da pošlje 3. številko »Slovenskega čebelarja« še vsem dosedanjim naročnikom. Kdor pa kljub temu ne bo plačal naročnine do 10. aprila t. l., mu bo uprava brezpogojno ustavila nadaljnje pošiljanje lista.

PRISPEVEK ZVEZI

Do sedaj so se včlanila v Zvezo in poravnala pristopnino 5 din ob člana naslednja čebelarska društva: Ljubljana, Trebnje, Kočevje, Idrija, Tolmin, Kranj, Murska Sobota, Slov. Konjice, Sv. Lovrenc na Drav. polju, Novo mesto, Ljutomer, Gornja Radgona, Celje, Krško, Litija, Radovljica, Kamnik-Domžale, Dolnja Lendava in Grosuplje.

Čebelarska društva, ki do občnega zbora Zveze ne bodo včlanjena v Zvezi, ne bodo vabljena na njen občni zbor.

POBIRANJE NAROČNINE ZA »SLOVENSKEGA ČEBELARJA«

Naši okrožniki, ki smo jo objavili tudi v letošnji prvi številki »Slovenskega čebelarja«, se je odzvalo več čebelarskih društev in družin ter pobralo od članov naročnino za naš strokovni list in nam jo skupno poslalo s seznamom naročnikov. Prosimo vsa tista čebelarska društva in družine, ki tega še niso storile, da pobere naročnino za naš list in nam jo s seznamom naročnikov pošljejo. Če nimajo položnice, naj kupijo na pošti »bianko« položnico. Nanjo naj napišejo številko ček. računa 601-95331-8 in naš naslov: Zveza čebelarskih društev za Slovenijo v Ljubljani. Na srednji del hrbtni strani naj zapišejo, za kaj nakazujejo denar.

TEČAJ

Dne 20. marca bo na Slapu ob Idriji tečaj za čebelarske bolezenske izvedence. Predaval bo dr. Koren iz Ljubljane.

ČEBELARSKO DRUŠTVO V KOČEVJU

vabi člane na redni letni občni zbor, ki bo dne 19. marca 1952 ob 10. uri v Kočevju. Dnevni red običajen. Člani, udeležite se občnega zbora polnoštevno! — Odbor!

ČEBELARSKO DRUŠTVO V CELJU

vabi na letni občni zbor, ki bo 23. marca 1952 ob polosmi uri v vogalni dvorani Doma ljudske prosvete (bivši Narodni dom) v Celju. Dnevni red: Poročilo upravnega in nadzornega odbora. Potrditev letnega obračuna. Razrešnica upravnemu in nadzornemu odboru. Volitev novega odbora. Gospodarski plan za leto 1952. Volitev delegatov za občni zbor Zveze. Predlogi in pritožbe članov. Sprejem pravilnika o organizaciji in poslovanju Čebelarskih družin. Raznoterosti. — Odbor.

VABILO

na občni zbor Čebelarskega društva v Tolminu, ki bo dne 19. marca 1952 ob 9. uri v dvorani krajevnega gostinskega obrata Soča (bivša gostilna Mikuž) pri Sv. Luciji. Dnevni red je običajen. Na občnem zboru bo poročal odposlanec Zveze čebelarskih društev iz Ljubljane o raznih aktualnih organizacijskih vprašanjih. Člani, udeležite se polnoštevno zbora vaše strokovne organizacije. S seboj pripeljite tudi nečlane. Če ob gori navedenem času občni zbor ne bo sklepčen, bo pol ure kasneje zbor sklepal ob vsakem številu navzočih članov. — Upravni odbor.

OBVESTILO

Čebelarska družina Ljubljana obvešča svoje člane, da bodo pobirali naročnino za »Slov. čebelarja« v znesku 300 in članarino v znesku 100 din za leto 1952. osebno poverjeniki družine.

Kdor ne bo plačal naročnine še ta mesec, ne bo prejemal več »Slovenskega čebelarja«; kdor pa ne bo plačal članarine, ne bo imel popusta pri nakupu čebelarskih potrebščin.

Tajnik.

ČLANSKE IZKAZNICE

Ker oddaja naša Čebelarica članom potrebnosti s popustom le proti članski izkaznici in ker je za potrdilo na njej premalo prostora, priporočamo, da uporabijo za potrdilo plačane članarine po tri vrstice za vsako leto. Plačilo naj potrdijo blagajniki s svojim podpisom in društvenim žigom. Lahko pa izdajo članom tudi posebna potrdila za plačano članarino.

Kasneje bo dala Zveza natisniti nov obrazec za člansko izkaznico. Poudarjamo še, da imajo pravico do popusta pri nakupu potrebščin samo člani tistih društev, ki so prijavile svoje članstvo Zvezi in plačala prispevek po 5 din od vsakega člana.

NAROČNIKOM »SLOVENSKEGA ČEBELARJA« V POJASNILO.

Dostikrat slišimo od čebelarjev, da je naročnina za naš list previsoka. Marsikdo misli, da je zato tako visoka, ker hoče Zveza z listom zaslužiti. Vsem tem naj povemo to-le:

List »Slovenski čebelar« tiskamo v 5000 izvodih, naročnikov pa je do danes približno 3500. Če bo vseh teh 3500 plačalo naročnino, bo zveza prejela 980.000 din.

Stroški prve številke »Slovenskega čebelarja« za letošnje leto so 94.395 din (tisk, papir, broširanje, ekspedicijska, poštnina, honorarji dopisnikom, davek itd.). Če pomnožimo gornje število z 12 (12 številke), dobimo skupno vsoto izdatkov 1.132.000 dinarjev, t. j. 152.000 več, kot pa je dohodkov. Če se torej število naročnikov ne bo povečalo, bo imela Zveza 152.000 din izgube. Tako torej stoji stvari z naročnino. Znižala se bo naročnina lahko le, če povečamo število naročnikov vsaj na 5000.

Opozarjamo čebelarje, da lahko dobe nekaj letnikov »Slovenskega čebelarja« po nizkih cenah, in sicer:

letnik 1949 din 120, vezan,

letnik 1925, 1928 in 1929 din 90, broširan,

letnik 1950 din 60, broširan.

letnik 1951 din 200, broširan.

Zveza čebelarških društev za Slovenijo kupuje za svojo knjižnico:

1. slovenske čebelarke knjige: Jerič: Umno čebelarstvo, Dajko: Čebelarstvo, Jonke: Kranjski čebelarček, Jeglič: Kako se med in vosek koristno porabita i. dr.;

2. slovenske čebelarke liste: Slovenska čebela, Čebelar in sadjar;

3. starejše in novejšje čebelarke knjige in liste: nemške, italijanske, francoske in v drugih jezikih;

Ponudbe pošljite na naslov: Zveza čebelarških društev za Slovenijo, uredništvo Slovenskega čebelarja, Ljubljana, Tyrševa 21.

Čebelarji pomagajte tudi na ta način obogatiti našo centralno čebelarško knjižnico, ki bo temelj našemu znastvenemu delu. Tistim, od katerih bomo odkupili knjige, bomo poravnali tudi poštno stroške.

OBVESTILO

V Beogradu je bil na skupnem posvetovanju zastopnikov vseh čebelarških društev in zadrug v Jugoslaviji postavljen iniciativni odbor, ki bo pripravil vse potrebno za ustanovitev Zveze čebelarških društev in zadrug Jugoslavije. Od Slovencev sta v odboru tovariša Stane Mihelič in Vlado Rojec. O delu iniciativnega odbora bomo vse čebelarje sproti obveščali.

PANJI ZA PREVAZANJE

Na predlog komisije za preizkušanje panjev bo naša »Mizarska delavnica« na Vrhniki izdelala 200 panjev z zgornjo ventilacijo. Te panje bodo lahko kupili (največ 9 komadov) po nabavni ceni tisti čebelarji prevozniki, ki bodo vsaj dve leti redno poročali, kako se panji obnesejo pri posameznih prevozihi.

VEZAVA LISTA

Čebelarji, ki hočejo imeti »Slovenskega čebelarja« vezanega, naj pošljejo ali prinesejo v Čebelarico vse številke letnika 1950 in 1951. Številke naj zvežejo z vrvice ali s papirnatim pasom, na notranjo naslovno stran 1950. letnika pa naj s svinčnikom napišejo svoje ime. Store naj to do 15. aprila 1952. Oba letnika bosta vezana skupaj v originalne platnice z napisom.